

Till dig som ska opereras för lumsbråck

Cario

Innehåll

Vad är ett ljumskbråck?	3
Inklämt ljumskbråck	3
Operation	3
Kvalitetsregister	4
Förväntat förlopp efter operationen	4
Ta det lugnt efter operationen	5
Sjukskrivning	5
Komplikationer efter operationen	5
Förberedelser inför operationen	6
Faktorer som påverkar din operation	6
Tobak/alkohol	6
Infektion och sår	6
Vaccinering innan operation	7
Tips!	7
Dags för operation	8
Duschinstruktioner inför operation	8
Mat, dryck och läkemedel före operation	9
När du får äta och dricka före din kallelsetid	9
Läkemedel	10
Operationsdagen	10
Att tänka på efter operationen	11
Operationssår	11
Förband	11
Läkemedel efter operationen	11
Kost	11
När du får operationskallelsen	12
Kontakt	12
Kontaktuppgifter	12

Vad är ett ljumskbråck?

Ljumskbråck är en svaghet i bukväggen som gör att bukhinnan buktar fram och bildar en säck i vilken bukinnehåll tränger fram. Det kan vara tarm, inre fett eller andra bukorgan. Bråcksäckens innehåll kan åka in och ut genom öppningen i bukväggen. Hos män kan bråcket också tränga ner i pungen.

Ljumskbråck försvinner inte av sig själv. Ett ljumskbråck som inte ger några besvär behöver inte opereras, men om det börjar ge symtom och påverkan i vardagslivet behöver det opereras.

Med ljumskbråck menas även bråck som sitter ner mot låret, så kallade lårbråck (femoralbråck). Om du har ett bråck i ena ljumskan kan ett nytt bråck uppstå i andra ljumskan. Ett ljumskbråck kan ibland utvecklas till ett inklämt ljumskbråck.

Inklämt ljumskbråck

Ett bråck blir inklämt när innehållet i bråcksäcken kläms åt. Det gör att blodcirkulationen ut i bråcket stryps och att bråcksäckens innehåll riskerar att dö. Bråcket blir då hårt, ömt och svårt att trycka tillbaka man kan också få kraftig smärta i magen. Ett inklämt ljumskbråck kan leda till tarmvred.

Det är allvarligt och man behöver då uppsöka akutmottagningen.

Operation

Den bästa behandlingen för ljumskbråck, om du har besvär, är operation. Är du besvärsfri behöver du inte opereras. Du kan antingen sövas, få ryggbedövning eller få lokalbedövning. Vilken metod det blir beror bland annat på hur bråcket ser ut och hur du mår.

Vanligtvis opereras ljumskbråck med öppen teknik genom ett snitt i ljumskan, men vid vissa tillfällen kan även andra metoder tillämpas som t.ex. titthålsteknik.

Under operationen för kirurgen tillbaka innehållet från bråcksäcken in i buken. Svagheten i bukväggen förstärks genom inläggning av ett nät, vilket hindrar bråcket att komma tillbaka. Kirurgen syr därefter ihop huden med stygn som försvinner av sig själv.

Som regel sker operationen som dagkirurgi och du får gå hem på operationsdagens eftermiddag/kväll. I enstaka fall behöver man dock stanna över natten.

Kvalitetsregister

Alla ljumskbråcksoperationer i Sverige registreras i Svenskt Bråckregister. Syftet med registreringen är att förbättra kvaliteten på behandlingarna. Varje år analyseras de data som har samlats in. Dina uppgifter är kodade och deltagande är frivilligt. Inga personnummer kommer att användas vid redovisning av data och vid offentliggörande av resultat kommer ingen patient att kunna identifieras.

Vi registrerar även i SPOR (Svenskt PeriOperativt Register) för att följa upp och förbättra vården för dig som genomgår narkos/bedövning vid olika operativa ingrepp.

Förväntat förlopp efter operationen

Du kan känna en del smärta och obehag några dagar efter operationen. De första dagarna kommer du behöva ta smärtstillande läkemedel som du får från oss. Därefter kan du använda receptfria smärtstillande läkemedel (t.ex. Paracetamol) så länge du har ont.

Du kan notera svullnad och blåmärke i operationsområdet och hos män kan det spridas till pungen. Detta är normalt och försvinner inom ett par veckor. Området kring ärret kan bli hårt och utbuktande. Detta är kroppens reaktion på nätet och förhårdnaden försvinner efter några månader.

Efter operationen kan du få nedsatt känsel i operationsområdet och på låret. För en del kommer känseln tillbaka inom ett år, men för vissa kommer den inte tillbaka alls. Detta brukar inte upplevas som något problem.

Vid titthålskirurgi kan gas (CO₂) bli kvar i kroppen och man kan uppleva att det knastrar under huden. Det kan också bli en knöl (serom) i ljumskan efter operationen. Dessa tillstånd är ofarliga och försvinner spontant.

Det kan även göra ont att krysta en tid efter operationen, t.ex. när du ska bajsas. För att undvika att bli förstoppad kan du dricka mycket vätska och äta fiberrik mat.

Ta det lugnt efter operationen

Undvik att lyfta tunga saker i två veckor, annars kan du leva som vanligt efter din operation. Låt din smärtgräns avgöra hur mycket du kan anstränga dig. Du ska inte köra bil de första 3–4 dagarna efter operationen då du blir påverkad av den smärtstillande behandlingen och för att undvika överansträngning i lumsken.

Sjukskrivning

Du som har tyngre arbete kan behöva vara sjukskriven i två veckor, annars räcker oftast egen sjukskrivning i en vecka. Längre sjukskrivning än så brukar inte behövas. **Återbesök behövs sällan.**

Komplikationer efter operationen

I sällsynta fall kan komplikationer förekomma, till exempel:

Blödning från operationssåret

Det kan börja blöda på insidan av operationssåret, innanför huden. Området runt såret blir då blåaktigt och väldigt svullet. Det slutar ofta blöda av sig själv, men ibland kan blödningen bli så stor att en kirurg behöver öppna såret för att stoppa blödningen.

Serom (vätskeansamling i operationsområde)

Kan bildas efter kirurgi. Kroppen brukar ta hand om detta på egen hand, men vid hudspänning kan seromet behöva tömmas kirurgiskt.

Såret kan bli infekterat

Ett infekterat sår brukar märkas två till fyra dagar efter operationen. Då blir såret rött, svullet och gör ont. Huden runt såret kan även kännas varm. Ibland kan det komma var från såret. Du kan också få feber. Infektionen beror på att det har kommit in bakterier i såret. Ett infekterat sår behöver öppnas, tvättas rent och ett nytt förband måste sättas på. Ibland behövs antibiotikabehandling. I enstaka fall kan infektionen gå in på djupet och orsaka en blodförgiftning (sepsis), vilket kräver inläggning på sjukhus för behandling.

Nervsmärta

Ibland kan man få ont i operationsområdet lång tid efter operationen. Detta är nervsmärtor och det kan ta lång tid, ibland flera månader/år, innan smärtan försvinner eller att du vänjer dig vid smärtan.

Återfall av bråck

Det är ovanligt att få bråck igen på samma ställe som tidigare, men i sällsynta fall kan det förekomma.

Förberedelser inför operationen

Faktorer som påverkar din operation

Tobak/alkohol

Tobak ökar kraftigt risken för komplikationer och fördröjer läkning. Tobakstopp är ett krav fyra veckor före och fyra veckor efter din operation. Du som röker eller snusar och vill ha ett tillfälligt uppehåll eller försöka sluta för gott, kan få hjälp vid din vårdcentral alternativt Sluta röka-linjen [020-84 00 00](tel:020-840000) eller www.slutarokalinjen.se. Du kan minska risken för komplikationer genom att undvika alkohol minst fyra veckor före och efter din operation.

Infektion och sår

Pågående infektion och/eller sår/påverkan på huden som inte läkt ut innan operation utgör en riskfaktor för en eventuell postoperativ sårinfektion och kan innebära behov av en reoperation och långvarig antibiotikabehandling och i sällsynta fall kan leda till blodförgiftning.

För att undvika komplikationer får du inte ha en pågående infektion (förkylning, maginfluensa, urinvägsinfektion eller oklar feber) eller ha några sår eller annan påverkan på din hud. En nyligen genomgången eller pågående tandbehandling kan medföra en risk, kontakta oss om detta är aktuellt för dig.

Observera att även sår eller annan hudpåverkan än på den kroppsdel som ska opereras kan innebära en riskfaktor. Var extra noggrann och inspektera: armhålor, under byst/pung och mage, i hudveck, ljumskar och mellan skinkorna.

Raka INTE operationsområdet fyra veckor innan operationen!

Till sår eller annan påverkan på huden räknas:

- All typ av sår (med eller utan sårskorpa)
- Skavsår/rivsår
- Svampinfektion
- Brännsår
- Böld/finne
- Eksem
- Insektsbett

Tips!

Använd spegel eller mobilkamera om du inte har någon som kan hjälpa till med inspektionen. Det är av största vikt att du hör av dig till oss vid eventuella tecken på infektion eller sår/hudpåverkan så att vi kan bedöma tillståndet, vid behov initiera behandling samt omboka din operation (en ny operationstid planeras så snart infektionen/sår/hudpåverkan är utläkt)

Vaccinering innan operation

Om du planerar att ta någon form av vaccin (t.ex. mot Covid, säsongsinfluensa, TBE) bör detta ske minst sju dagar innan eller sju dagar efter din operation. Detta då en operation medför en ökad påfrestning på immunförsvaret och i kombination med nyligen taget vaccin kan detta vara ogynnsamt för dig.

Vid förändring i ditt hälsotillstånd som ändrad medicinering, infektion, sår eller annan påverkan på hud ta kontakt med:

- Kirurgmottagningen, vardagar: tel: [010-105 99 00](tel:010-1059900)
- Eller kontakta oss via [1177](tel:1177)

Dags för operation

Duschinstruktioner inför operation

Använd bakteriedödande tvål som finns att köpa på apoteken, t.ex. Descutan eller Hibiscrub.

Syftet med att duscha med bakteriedödande tvål inför operation är att minska antalet bakterier på kroppen och därmed minska risken för sårinfektion. Vid rätt utförd dusch kvarstår effekten i cirka sju dagar, den tiden det ofta tar för operationssåret att läka.

- Du tvål in hela kroppen inklusive hår vid varje duschtillfälle.
- Använd inte vanlig tvål, schampo, hårbalsam eller hudlotion då dessa produkter kan motverka den bakteriedödande effekten.
- Kontrollera din hudkostym. Vid eventuell påverkan på din hud eller om du har frågor kontakta kirurgmottagningen eller ta kontakt med oss [via 1177](#).
- Smycken och piercing tas av före duschen. Klä på dig rena kläder och bädda rent i sängen.

När ska jag duscha?

Du ska duscha **kvällen före** operationen och **på operationsdagens morgon**.

Följ duschinstruktionen som medföljer i förpackningen.

Du får inte ha gelénaglar, akrylnaglar, lösnaglar, nagellack eller smink på dig under operationen.

Mat, dryck och läkemedel före operation

Fram till 6 timmar för din kallelsetid:

Får du äta och dricka som vanligt.

Fram till 2 timmar före din kallelsetid får du dricka max 2 glas (4 dl) av följande:

- Vatten
- Saft (genomskinlig utan bitar/fruktkött)
- Kaffe/te utan mjölk
- Kolsyrade drycker

Från 2 timmar före din kallelsetid får du **INTE** äta eller dricka någonting.

Du får inte heller tugga tuggummi eller använda någon form av tobak. För operationen får mediciner sväljas med så lite vatten som möjligt.

OBS!

Det är viktigt att din magsäck är tom innan du får bedövning för att undvika att innehåll från magsäcken kommer ner i dina lungor i samband med bedövningen.

Om reglerna inte följs finns risken att din operation inte kan genomföras.

Det är därför mycket viktigt att du berättar för personalen på operation om du inte kunnat följa dessa regler.

När du får äta och dricka före din kallelsetid

Mer än 6 timmar före	6-2 timmar före	Mindre än 2 timmar före
All mat och dryck	Endast dryck – ingen mat	Ingen mat eller dryck
Fram till 6 timmar före din kallelsetid: Får du äta och dricka som vanligt.	Fram till 2 timmar före din kallelsetid: Får du dricka max 2 glas (4 dl) av följande: • Vatten • Saft, genomskinlig utan bitar/fruktkött • Kaffe/te • Kolsyrade drycker	2 timmar före din kallelsetid får du INTE äta eller dricka någonting. Du får inte tugga tuggummi eller använda någon form av tobak. Före operationen får mediciner sväljas med så lite vatten som möjligt.

Läkemedel

Inga läkemedel ska tas på operationsdagens morgon, om inget annat anges i din operationskallelse. Blodförtunnande läkemedel kommer sättas ut inför operation, med undantag av Trombyl i låg dos (75 mg). Information om ut-sättning bifogas din operationskallelse.

Waran sätts ut via din AK-mottagning eller vårdcentral, remiss skickas av oss.

Ta med följande till dagkirurgen

- Detta informationshäfte.
- Dina aktuella läkemedel i originalförpackning. Det gäller även inhalationer, ögondroppar och injektioner du tar regelbundet.
- ID-handling och betalmedel.
- Egen mobil/läsplatta/dator får användas. Gratis Wi-Fi finns.
- Du får ett eget låsbart skåp på rummet och ansvarar själv för nyckeln (under operation kommer avdelningen att ansvara för nyckeln).
- Lämna smycken och piercing hemma.

Operationsdagen

Du är välkommen till Dagkirurgen på plan 15. Ring på klockan så blir du hämtad och visad till väntrummet eller till ditt rum. Sen kommer du få information om turordningen. Du träffar din opererande läkare som gör en sista bedömning och markerar den sida som ska opereras.

Att tänka på efter operationen

Operationssår

Ditt sår sys ihop med stygn som försvinner av sig själv.

Förband

Operationssåret täcks av ett förband som tål lätt duschning, men undvik att spola med duschstrålen direkt på förbandet du får inte bada. Utanpå förbandet sätts ett tryckförband som avlägsnas dagen efter operation. Såret läker inom cirka tio dagar och duschförbandet ska vara kvar tills såret har läkt. Om ditt förband faller av, sätt på ett nytt förband.

Läkemedel efter operationen

Använd smärtstillande läkemedel som du får med från Dagkirurgen, därefter kan du fortsätta med receptfria smärtstillande läkemedel. Börja ta dina ordinarie läkemedel efter operationen. Du som tar blodförtunnande får ordination av läkaren efter operationen.

Kost

Du får börja äta och dricka direkt efter operationen. Drick gärna mycket vätska och ät mycket fiberrik mat för att undvika förstoppning.

När du får operationskallelsen

- **Läs noggrant igenom operationskallelsen.** Observera att tiden i kallelsen är tiden du ska vara på Dagkirurgen och inte operationsstart.
- Läs om denna broschyr.
- Kontakta oss gärna vid frågor.

Kontakt

Ta kontakt med oss om du har frågor eller något känns konstigt i operationsområdet utöver de förväntade förändringar som händer efter operationen. Misstänker Du att Du drabbas av en komplikation kontakta oss i första hand.

Vid akuta tillstånd på kvällar, nätter eller helger kontaktar du akutmottagningen.

Kontaktuppgifter

Kirurgmottagningen, vardagar kl. 7-13:
tel: [010-105 99 00](tel:010-1059900)

1177 e-tjänster:
www.1177.se

Appen DinVård (via QR-koden):

Visiba:
<https://se.visibacare.com/regionostergotland/lasarettet-i-motala/capio-specialistvard-motala/>